

1568 - 2018
HERDENKINGSJAAR
LAMORAAAL
van EGMONT

**officieel
programma**

Introductie

Dat de dood van Lamoraal van Egmont en Filips van Horne een herdenkingsjaar waardig is, dat staat buiten kijf. Ze behoorden tot de belangrijkste edelen van de Nederlanden in de 16^e eeuw en hebben een moeilijke strijd meegemaakt, waarbij ze meermaals keuzes moesten maken. Dat deze keuzes hen uiteindelijk de kop hebben gekost is uitermate triest en zeker iets om bij stil te staan. Eeuwen later nog, bracht hun voortijdige dood een schokgolf aan reacties teweeg. De wereldberoemde schrijver en dichter Johann Wolfgang von Goethe schreef er in 1775 een treurspel over, naar aanleiding van zijn studie over de Nederlandse geschiedenis. In 1809 kreeg componist Ludwig van Beethoven de opdracht van het Wiener Burgtheater om hier muziek bij te componeren. Het resulteerde in de Ouverture Egmont, gevolgd door negen stukken, tezamen Opus 84 vormend. Het muziekstuk ging in première op 15 juni 1810 en wordt vandaag de dag nog regelmatig opgevoerd. Het houdt de herinnering levend.

Op initiatief van Stichting De Aldenborgh uit Weert en Cultuurwerking Sotteghem uit Zottegem, begon in 2015 een groots internationaal samenwerkingsverband, waar niet alleen Stichting Historisch Egmond en de Historische Vereniging Oud-Beijerland, maar ook de *Cercle d'Histoire et Archéologie de Bailleul* uit Monts de Flandre en *Cercle d'Histoire d'Ellezelles et sa région* al snel bij aansloten. Tijdens diverse bijeenkomsten ontstond het idee om een jaar vol festiviteiten te wijden aan de onfortuinlijke graven en tevens de kans te grijpen om samen te werken en te verbroederen. Diverse lokale organisaties sloten zich aan en droegen activiteiten aan, die we allemaal in deze programmagids hebben samengevat. Diverse werken over de graven zijn speciaal voor dit herdenkingsjaar geschreven, lezingen en excursies worden georganiseerd en natuurlijk is er – op alle genoemde plaatsen tegelijk – een kranslegging op de dag waarop het exact 450 jaar geleden is dat de onthoofding plaatsvond, dinsdag 5 juni, om 20:00 uur 's avonds.

Zo zijn er niet alleen feestelijkheden, maar ook officiële momenten, waarmee we hopen u op een passende manier te betrekken bij het herdenkingsjaar. Wij wensen u dan ook veel plezier en hopen u bij één van de vele activiteiten te mogen verwelkomen.

Martijn Mulder
voorzitter

Stichting
Historisch Egmond

Index

- 1 Burgemeester aan het woord
- 2 Opkomst en ondergang van het Huis Egmont
- 5 Het leven van Lamoraal van Egmont
- 10 Beeldvorming
- 11 Filips van Horne
- 12 Activiteiten in de buurt
- 15 Bezoek ook...
- 17 Agenda 2018
- 21 Wapen verklaard

Colofon

© 2018

Stichting Historisch Egmond
www.historischegmond.nl

Tekst:

Martijn Mulder,
Carla Kager, Ron Ranzijn

Layout:

Arcadia Creative Solutions
www.arcadiacreativesolutions.com

**Het Lamoraaljaar is mede
mogelijk gemaakt door
Gemeente Bergen NH**

www.lamoraaljaar.nl

Burgemeester aan het woord

Jaarlijks bezoeken vele duizenden mensen onze gemeente. Sommigen slechts een dagje, anderen vieren hier hun vakantie. Deze mensen komen ook allemaal voor iets anders. De één zoekt de stranden op, een ander komt voor onze musea. Ook komen wandelaars en fietsers vanuit het hele land op onze prachtige natuur af. We zijn in de gemeente Bergen trots op de diversiteit aan toeristische trekkers.

Wat bezoekers de laatste jaren gelukkig ook steeds meer ontdekken, is de unieke historische driehoek, die gevormd wordt door de drie Egmondten. Egmond vormde in de middeleeuwen immers het machtscentrum van het graafschap Holland. De Abdij van Egmond was in heel Europa bekend als het centrum van kennis en cultuur van de Lage Landen. Het waren de monniken die dijken aanlegden om ons te beschermen tegen het water vanuit het oosten. Vanuit de Abdij werd ook Egmond aan Zee gesticht, waardoor gezinnen de kans kregen om middels de visserij een bestaan op te bouwen. Als leenheren van de Abdij groeide de familie Egmont uit tot één van de machtigste adellijke families, die vanaf hun Hoeve hun macht toonde en invloed uitoefende op de keizers en koningen die regeerden over ons land.

De rol die de familie Egmont in onze vaderlandse geschiedenis speelde, is groot. Het is daarom goed om dit jaar stil te staan bij het moment waarop deze rol voorgoed was uitgespeeld, namelijk met de dood van de beroemdste Egmont, Lamoraal. Ik ben er dan ook bijzonder trots op, dat zoveel instanties de handen in elkaar hebben geslagen om 2018 uit te roepen tot Lamoraaljaar. Hierdoor is niet alleen voor bezoekers, maar ook voor alle inwoners een gevarieerd en aantrekkelijk programma ontstaan. De gemeente Bergen ondersteunt dit initiatief van harte en ik kijk reikhalzend uit naar alle activiteiten. Ze worden in deze programmagids aan u gepresenteerd. Ongetwijfeld treffen wij elkaar in een van de Egmondten tijdens het Lamoraaljaar!

Hetty Hafkamp
Burgemeester van de gemeente Bergen

Opkomst en ondergang van het huis Egmont

Het Slot op den Hoef in welstand, op een schilderij van Gilles de Saen. Het origineel bevindt zich in de raadzaal van het stadhuis te Zottegem (B). Een levensgrote reproductie kunt u bewonderen in Huys Egmont, het bezoekerscentrum te Egmond a/d Hoef.

De geschiedenis van het huis Egmont is terug te voeren op de Abdij te Egmond-Binnen, gesticht door de Graven van Holland. Als het grondgebied van de Abdij sterk uitbreidt, draagt de Abt in 1129 het beheer op aan een *advocatus* of rentmeester, een rijke boer die Berwout heet. De rentmeester en zijn nazaten wonen op een hoeve ten noorden van de Abdij en krijgen steeds meer macht. Door aan de kruistochten deel te nemen, wordt als beloning het rentmeesterschap erfelijk en het gebied tot heerlijkheid verklaard.

Rond 1200 is het Wouter, bijgenaamd de Quade (kwaad = moedig), die na geslaagde kruistochten als eerste de titel van ridder mag voeren. Met de monniken heeft hij niet veel op, want hij maakt een einde aan het visrecht. Elke tiende vis moet voortaan naar zijn hoeve worden gebracht in plaats van naar de abdij. Hij belandt in een strijd met graaf Lodewijk van Loon, die nauwe banden heeft met de abdij en die is getrouwd met gravin Ada van Holland. Het is de bedoeling dat zij haar overleden vader, de graaf van Holland opvolgt, maar Wouter steunt een andere partij die uit is op de macht. Hij laat Ada ontvoeren naar Terschelling en vandaar inschepen naar Engeland. Uit wraak steekt de graaf van Loon in 1203 Wouters bezit in brand. Kwade Wouter herbouwt en versterkt zijn hoeve en overlijdt in 1208 op veertigjarige leeftijd.

Aangenomen wordt, dat Willem, de zoon van Kwade Wouter, de houten palissaden om zijn vaders hoeve heeft vervangen door een stenen weermuur, het begin van een rondburcht en het latere kasteel. Willem bouwt in 1229 ook de Slotkapel. Geschiedschrijvers vermoeden dat dit een tegenhanger van de abdij moet zijn geweest, want de verhoudingen worden er in die tijd niet beter op. Rond het kasteel en de kapel groeit het dorp Egmond aan den Hoef.

In 1486 ontvangt Jan III, Manke Jan, die legeraanvoerder is van Maximiliaan van Oostenrijk, de graventitel en hij wordt stadhouder van Holland. Heer Jan III wordt *Graaf* Jan I en is de grote leider van de Kabeljauwen in de Hoekse en Kabeljauwse twisten. In die tijd is het Slot op zijn hoogtepunt ofwel 'in Welstand' zoals op oude gravures staat. Hij voegt o.a. het poortgebouw toe en verfraait de ridderzaal met afbeeldingen van al zijn voorouders. Het heet de grootste en schoonste burcht van Holland te zijn en de hoogste toren, de Donjon is 28 meter hoog. In 1516 wordt Jan III begraven in de slotkapel in een koperen tombe.

De kleinzoon van Jan III is de onfortuinlijke maar edele Lamoraal, de vierde graaf van Egmond. Hij is opperste legeraanvoerder van de koning van Spanje, ridder in de Orde van het Gulden Vlies, grootgrondbezitter o.a. in Vlaanderen en Artois, en lid van de Raad van State. Zijn belangrijkste daad voor Egmond is dat hij de Egmondermeer laat inpolderen. Hij komt op voor meer tolerantie en voor geloofsvrijheid van het volk in de lage landen en daarom wil de Spaanse bezetter hem uiteindelijk kwijt. In 1568 wordt hij op bevel van koning Filips II, samen met de graaf van Horne, op de Grote Markt te Brussel onthoofd. Niet lang daarna begint de tachtigjarige oorlog.

De opstand tegen de Spanjaarden onder leiding van Willem van Oranje en zijn niet altijd fijnzinnige trawanten eist uiteindelijk zijn tol. In 1573 steken de geuzen onder aanvoering van Sonoy het Slot op den Hoef en de Slotkapel in brand. Zij doen dit om te voorkomen dat de terugtrekkende Spanjaarden zich in deze versterking kunnen nestelen.

De rol van het huis Egmont op het Europese politieke toneel is dan volledig uitgespeeld. ■

LAMORAL DE GEMONT PRINCE DE GAVRE
CONTE D'VDIT DE FIENNES ET
GOWERNEVR CAP ET ARTHOIS
EGMONT SEIGNEVR
D'ARMETIERES
GENERAL DE FLADRES
43 1564

Het leven van Lamoraal van Egmont

Lamoraal van Egmont werd geboren op 18 november 1522, op het kasteel Lahamaide in het Graafschap Henegouwen (B). Hij was het derde en jongste kind van Jan IV, de tweede Graaf van Egmont, en Françoise van Luxemburg. Zijn vader was door Keizer Karel V aan het hoofd van de Milanese en Napolitaanse lichte ruitrij gesteld en overleed te Ferrara (I) toen Lamoraal zes jaar was. Zijn oudere broer Karel werd hierdoor de derde Graaf van Egmont.

De jonge Lamoraal kreeg een militaire opleiding in Spanje en werkte zich snel op als bekwaam legerleider. Op zijn 19^e ging hij met zijn broer Karel mee op campagne tegen Noord-Afrikaanse zeerovers, die al geruime tijd de Middellandse Zee onveilig maakten. Het werd geen succes. Onderweg naar Algiers zonken 150 schepen tijdens een orkaan en moest de vloot zich terugtrekken. Lamoraal belandde op Corsica, terwijl zijn zieke broer naar het Spaanse Cartagena werd gebracht, waar hij op 7 december 1541 overleed.

MOORD EN BRAND Door de dood van zijn broer, erfde Lamoraal onder andere het graafschap Egmond en werd hij de vierde Graaf. In dienst van de Habsburgse Keizer Karel V speelde Lamoraal een belangrijke rol tijdens de Gelderse Successieoorlogen, een langslappend conflict rond de onafhankelijkheid van het machtige hertogdom Gelre. Het gebied was in 1423 in handen van Arnold van Egmont, een zoon van Jan II (Jan-met-de-bellen), gekomen. Het beleefde haar hoogtepunt onder een andere Egmont, Karel van Gelre, een kleinzoon van Arnold. De Habsburgers wilden het enorme gebied echter graag terug hebben. Na de dood van Karel (1538) zagen ze hun kans schoon en zetten zij hun meest talentvolle militair in, die op dat moment nog maar 21 jaar oud was.

In oktober 1543 slaagde Lamoraal - als bevelhebber van de Habsburgse legermacht bestaande uit bijna 17.000 manschappen - erin om de sterke stad Düren (toen in Gelre, nu in Duitsland) te veroveren, te plunderen, uit te moorden en met de grond gelijk te maken. Het maakte zoveel indruk, dat overige Gelderse steden de strijd staakten en zich overgaven. De nederlaag van het hertogdom Gelre werd in 1543 vastgelegd in het Traktaat van Venlo. Hertog Willem van Kleef moest het hertogdom Gelre en het graafschap Zutphen aan Keizer Karel V laten, wat een zeer belangrijke stap in de vorming van het latere Nederland bleek te zijn.

VOOR DE WIND Vanwege bewezen diensten werd Lamoraal in 1544 opgenomen in de Orde van het Gulden Vlies, de meest exclusieve ridderorde. Hij trad hiermee in de voetsporen van zijn voorouders, wat als een bevestiging van de macht van de Egmonts mag worden gezien. Op 8 mei van datzelfde jaar trad Lamoraal bovendien in het huwelijk met de toen 19-jarige Sabina van Palts-Simmern, beter bekend als Sabina van Beieren, waardoor zijn rijkdom nog meer werd vergroot. Het stel zou samen dertien kinderen krijgen, waarvan de tweede zoon (Lamoraal II) de laatste Graaf van Egmont zou worden die op (de restanten van) het stamslot te Egmond aan den Hoef woonde.

Lamoraal en Sabina vestigden zich na de bruiloft in Brussel, waar Sabina deel ging uitmaken van het Brusselse hofleven. Lamoraal ging deel uitmaken van de in 1531 door Keizer Karel V opgerichte Raad van State en werd als zodanig één van de belangrijkste adviseurs van Koning Filips II van Spanje, die in 1555 de heerschappij over de Nederlanden overnam van zijn vader, Karel V.

Koning Filips II, een streng katholiek, liet de Lage Landen besturen door landvoogdes Margaretha van Parma, zijn halfzuster. De belangrijkste adviseur van de koning en de landvoogdes was Antoine Perrenot de Granvelle, die reeds op 21-jarige leeftijd bisschop van Atrecht (Arras) was geworden. Hoewel zelf geneigd tot terughoudendheid, voerde hij loyaal ook de meest extreme maatregelen van Filips II uit. Het leverde hem een benoeming op tot de kardinaal-aartsbisschop van het nieuwe aartsbisdom Mechelen, in 1561. Vanaf dat moment werd hij door de Nederlandse adel steeds meer beschouwd als een exponent van de gehate regering.

Behalve de door Granvelle ingestelde *inquisitie*, die de protestantse minderheid oproerig maakte en de edelen in een moeilijke positie bracht, was ook zijn aantasting van de adellijke privileges de hoge heren een doorn in het oog. Samen met Filips van Montmorency - Graaf van Horne - en Willem - Prins van Oranje en Graaf van Nassau-Dillenburg - vormde Lamoraal de *Liga der Groten*. Dit was de drie-eenheid van hoogste edelen, die zich verzetten tegen kardinaal Granvelle.

LASTIG Lamoraal was inmiddels de op één na rijkste en machtigste edelman van de Nederlanden. Via zijn moeder was hij zelfs Prins van Gavere geworden. Alleen Willem van Oranje bezat meer heerlijkheden. Achttien (waarvan het merendeel via Willems vroeg gestorven eerste vrouw, Anna van Egmont, Gravin van Buren, bij het huis Oranje terecht gekomen waren!), tegenover twaalf van Lamoraal. Hij begreep de weerstand van de Nederlandse adel tegen het bewind van Granvelle heel goed. Toch stond hij nog altijd in dienst van de Spaanse koning. Het bracht hem in een lastig parket.

Na enkele eerdere protestbrieven vroegen Oranje, Egmont en Horne op 11 maart 1563 per brief aan Filips II om het ontslag van Granvelle. Die antwoordde geen reden te zien om iets te wijzigen aan zijn bestuur.

Filips van Montmorency, Graaf van Horne

Vervolgens stuurde het driemanschap opnieuw een protestbrief aan de koning. Egmont dreigde zelfs met opstappen uit de Raad van State als Granvelle niet zou vertrekken. Een jaar later vertrok Granvelle uiteindelijk, tot grote blijdschap van de Liga.

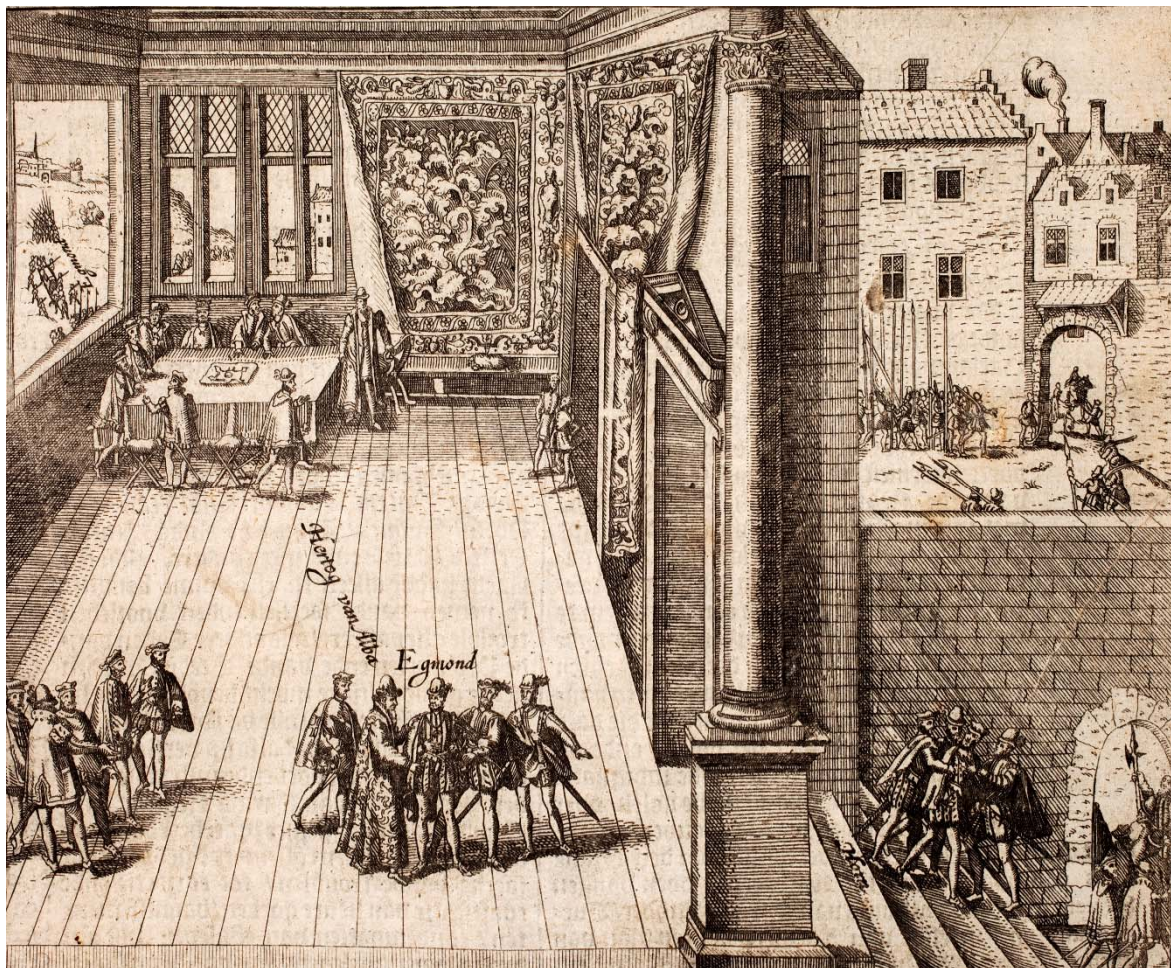
Willem, Prins van Oranje

OPSTAND In 1565 vertrok Lamoraal van Egmont naar Filips II om aan te dringen op een ander beleid in de Nederlanden. Kort daarna brak de Beeldenstorm uit en werd het verzet tegen de Spaanse overheersing in de Nederlanden groter. Als overtuigd katholiek keurde Egmont de Beeldenstorm ten zeerste af en hij zwoer opnieuw trouw aan de Spaanse koning.

Koning Filips II was het gedonder in de Nederlanden inmiddels zat en wendde zich tot zijn voormalig mentor, de Spaanse generaal Fernando Álvarez de Toledo, de derde hertog van Alba. Deze Alva, zoals hij hier bekend is, werd naar de Nederlanden gestuurd met een leger van 10.000 man en onbeperkte bevoegdheid om orde op zaken te stellen. Toen Alva in de Nederlanden arriveerde, was hij aanvankelijk aangesteld als probleemoplosser. Margaretha van Parma was echter zo ontzet door zijn hardhandige optreden, dat zij

in september aftrad en terugkeerde naar Italië. Alva volgde haar toen op als landvoogd.

BLOEDRAAD Vrijwel direct na zijn aankomst in Brussel richtte Alva de Raad van Beroerten op, die al snel bekend kwam te staan als *de bloedraad*. De Raad van Beroerten was met een staf van 170 man naar de maatstaven van die tijd enorm efficiënt. Tijdens de vijf jaar van Alva's bewind werden zo'n 8950 personen uit alle lagen van de bevolking ondervraagd en veroordeeld wegens verraad, ketterij of een combinatie hiervan. Nog eens 11.000 mensen werden verbannen. Ook bij het drietal edelen van de Liga ontstond enige paniek en Willem van Oranje besloot in april 1567 met zijn gezin te vluchten naar Duitsland, waar hij zich terugtrok op het familieslot te Dillenburg. Daar bood hij – heel diplomatiek – zijn diensten aan Alva aan. Lamoraal van Egmont en Filips van Horne bleven in Brussel achter.

De arrestatie te Brussel

VERRAAD Op 9 september 1567 werden zij, samen met Lamoraals secretaris Jan van Casembroot, door Alva uitgenodigd voor overleg en een diner. In hoeverre er overleg heeft plaatsgevonden is niet bekend. Wel werd het drietal gearresteerd op verdenking van hoogverraad en opgesloten in het Spanjaardenkasteel te Gent. Hun proces verliep dubieus. De graven ontvingen bijvoorbeeld geen pen en papier om zich te verdedigen en werden nauwelijks in de gelegenheid gesteld te overleggen met hun advocaat. Van Casembroot werd bovendien op de pijnbank gelegd, in de hoop zo informatie los te krijgen over politieke geheimen van zijn meester.

Direct na de arrestatie begon Sabina van Beieren haar ruime internationale netwerk aan te spreken om haar man vrij te krijgen: de ridders van de Orde van het Gulden Vlies – waartoe Lamoraal behoorde –, familieleden in de Duitse landen, keizer Maximiliaan II, koningin Elisabeth van Engeland en zelfs de paus. Ook stuurde zij een edelman uit haar huishouden naar Frankrijk en Spanje om de belangen van haar echtgenoot te behartigen. Het mocht echter niet baten. In december 1567 werd het doodvonnis uiteindelijk toch uitgesproken.

DOODVONNIS Tevens besloot de bloedraad om toch ook Willem van Oranje te vervolgen. Dit besluit werd in januari 1568 wereldkundig gemaakt. Oranje was toen al druk bezig de strijd tegen de Spaanse overheerser te organiseren en bereidde enkele invallen in de Nederlanden voor. De eerste werd verloren, maar de tweede – onder leiding van zijn broers Lodewijk en Adolf – was succesvol. De geuzen (de edelen die bij Margaretha van Parma hadden gesmeekt om betere behandeling werden spottend ‘geux’ (schooiers) genoemd en deze benaming bleef bij tegenstanders van de Spaanse overheersing in gebruik) versloegen op 15 mei 1568 een leger koningsgezinden bij de Slag van Heiligerlee. De overwinning zou echter grote gevolgen hebben voor Egmont en Horne.

WRAAK Lamoraal bleef tot aan zijn dood vol hoop dat hem gratie zou worden verleend, maar nadat een furieuze Alva eerst uit wraak voor de verloren slag al 18 Nederlandse edelen had laten onthoofden, werden op 3 juni ook Egmont en Horne terug naar Brussel gebracht en opgesloten in Het Broodhuis. Een dag later tekende Alva hun doodvonnis. In de motivering vormden hun steun aan het Eedverbond der Edelen en de bouwtoelating voor een calvinistisch gebedshuis buiten de muren van Doornik de hoofdpunten. Hoewel er in brede kring sympathie bestond voor Lamoraal en zelfs voormalige tegenstrevers als Granvelle zijn lot betreurden, slaagde men er niet in middels diplomatie zijn leven te redden.

Op woensdagochtend 5 juni 1568 werden beide vrienden om 11.00 uur naar buiten geleid en onder grote publieke belangstelling naar het schavot gebracht, op de Grote Markt van Brussel. Daar werden eerst Egmont en vervolgens Horne onthoofd. ■

Les derniers honneurs rendus aux Comtes d'Egmont et d'Hornes
(Louis Gallait, 1851)
Raadhuis, Zottegem

Afb. rechterzijde:
Fernando Álvarez de Toledo
(Tiziano Vecelli, 1549)

Filips II van Spanje

Kardinaal Granvelle

Beeldvorming

Sinds 11 oktober 1997 staat in de gracht van het stamslot van de Egmonts het bronzen beeld van Lamoraal, de bekendste telg uit het roemruchte geslacht. Het beeld is er uiteindelijk gekomen, door de inzet van enkele zeer enthousiaste inwoners en de medewerking van lokale ondernemers, de gemeenten Egmond en Zottegem.

KOPIE Bij uitwisselingen tussen muziekvereniging Lamoraal van Egmont en haar Zottegemse zustervereniging De Vrije Kunstkring, was in de jaren 70 al het idee ontstaan om in navolging van de Belgische Egmontstad ook in Egmond aan den Hoef een standbeeld van Lamoraal te plaatsen. Het gietijzeren Lamoraalbeeld in Zottegem uit 1872, naar ontwerp van Jean-Robert Colloigne, zou naar Egmond kunnen verhuizen. Of de bronzen kopie die ter gelegenheid van Lamoraals 400-ste sterfdag op de Markt geplaatst was. Maar niet alle Belgen stemden daarmee in. De door Gert en Hilde Belleman opgerichte Stichting Standbeeld Lamoraal richtte zich toen op vervaardiging van een kopie van het Zottegemse bronzen standbeeld.

FEEST Na een gift van een anonieme schenker en bijdragen van diverse sponsors, kon de Belgische bronggieter Dirk de Groeve aan de slag. Begin oktober 1997 werd het standbeeld naar Egmond getransporteerd, waarna het - gewikkeld in kaasdoek - op de door Hoever Jan de Groot gemetselde sokkel werd geplaatst.

Van 10 tot 12 oktober was het groot feest in Egmond aan den Hoef. De stichting had een indrukwekkend feestprogramma opgesteld en vele hoogwaardigheidsbekleders waren naar Egmond gekomen om de onthulling van het standbeeld mee te maken. Op zaterdagochtend spraken bestuurslid en historicus Jos Hof en burgemeester Enno Brommet de enthousiaste menigte toe. De ambassadeur van Spanje, José Pons, verrichtte vervolgens de onthulling. Zijn aanwezigheid was uiteraard van grote symbolische betekenis.

Het beeld staat inmiddels al weer ruim twintig jaar. Lamoraal kijkt uit over zijn nieuw verworven land, "tussen kaas en kust", zoals Brommet het in 1997 treffend verwoordde. Ondanks dat de vierde Graaf van Egmont hier waarschijnlijk slechts eenmaal is geweest, is hij wereldberoemd en van enorme invloed geweest op de vaderlandse geschiedenis.

HULDE Onze dank gaat daarom uit naar Gert en Hilde Belleman, Jos Hof, Lucas Mooij, Ron Ranzijn en iedereen die verder een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van deze hulde aan Lamoraal van Egmont. ■

Op dinsdag 5 juni vindt - net als in Weert, Zottegem en Oud-Beijerland - om 20.00u een kranslegging plaats. U bent van harte welkom om hierbij, en bij de voorafgaande requiemmis in de Slotkapel (18.45u) aanwezig te zijn.

Collectie Rijksmuseum

Filips van Horne

Filips van Montmorency-Nivelle, graaf van Horne, was de zoon van Jozef van Montmorency, graaf van Nevele. Zijn moeder Anna van Egmont, dochter van Floris van Egmont, hertrouwde met Jan (1480-1540), graaf van Horne, die zijn stiefzoon het graafschap Horne en de heerlijkheden Heusden, Altena en Weert naliet. In 1546 trouwde hij met Walburgis van Nieuwenaar. Filips was page, later kamerheer aan het hof van keizer Karel V. Het leven van de graaf van

Horne vertoont grote overeenkomsten met dat van zijn vriend graaf Lamoraal van Egmont, met wie hij uiteindelijk zou sterven. Horne was oorspronkelijk legeraanvoerder van het Leger van Vlaanderen. Hij werd in 1555 stadhouder van Gelre en een jaar later ridder in de Orde van het Gulden Vlies. In 1558 volgde hij Maximiliaan II van Bourgondië op als admiraal van de Nederlanden en was de opperbevelhebber van de vloot die koning Filips II van Spanje in 1559 naar Spanje bracht. Hij boekte enkele grote successen en werd als dank daarvoor in 1561 benoemd tot lid van de Raad van State. ■

Activiteiten in de buurt

BEZOEKERSCENTRUM HUYS EGMONT

Slotweg 46, Egmond a/d Hoef

geopend: iedere wo t/m zo van 14.00 tot 17.00u

www.huysegmont.nl GRATIS

In het bezoekerscentrum tegenover de fundamenten van het kasteel van Egmont, is het gehele jaar doorlopend een expositie te bezoeken over het huis Egmont. Extra aandacht is er uiteraard voor Lamoraal. Tevens vindt iedere maand een lezing plaats, waarbij in dit jaar de nadruk ook ligt op het kasteel en haar bewoners (zie huysegmont.nl/agenda).

Hoogtepunt vormt de expositie van fotograaf Ab Baart, die van juni t/m augustus te zien zal zijn in zaal 2 van het bezoekerscentrum. Ab Baart is een professioneel fotograaf met een studio in Egmond aan den Hoef. Geboren in Egmond-Binnen zocht hij binnen de drie Egmondse mensen, die een duidelijke gelijke-

nis vertoonden met geselecteerde historische figuren uit het geslacht Egmont, met Lamoraal als middelpunt. Het resultaat is verbluffend.

In totaal omvat de expositie 27 foto's op groot formaat: Serie 1 draagt de naam "Heeren van Egmont" en dit zijn opnamen aan de hand van historische prenten, schilderijen of gravures. Deze serie eiste ook een strenge historische aankleding zowel van de figuranten als van de entourage. Serie 2 draagt de titel "het Vechtvolk" en in deze serie van 12 portretten heeft Ab naar hartenlust zijn fotografische-fantasie kunnen botvieren.

MUSEUMHOEVE OVERSLOT

Slotweg 42, Egmond a/d Hoef. Za + zo 14.00-18.00u

www.hoeve-overslot.nl GRATIS

In de oudste boerderij van de Egmondse kunte u - naast muziek, kunst, etnografica, antiquiteiten, fossielen en schelpen - in mei en juni genieten van een foto-expo The Making Of, over de totstandkoming van de bijzondere historische portretten die Ab Baart maakte. Deze foto's van achter de schermen werden gemaakt door Marga Rezel.

GALERIE DE KAPBERG

Slotweg 17, Egmond a/d Hoef
geopend: iedere vr t/m zo van 13.00 tot 17.00u
www.galeriedekapberg.nl **GRATIS**

Naast de reguliere exposities vindt er van 18 mei t/m 24 juni een speciale EGMONDERS expositie plaats, die in het teken staat van Lamoraal en alles wat daarmee samenhangt.

HOEVER DORPSFEEST

Slotweg / Slotkwartier, Egmond a/d Hoef
Zaterdag 9 juni, vanaf 12.00u
www.hoeverdorpsfeest.nl **GRATIS**

Dorpsfeest met gevarieerd cultureel programma. Tijdens de Hoever Huis & Hof tour, de Hoever Heerlijkheid (een kunst- en cultuurhistorische 'belevingsroute' door het Slotkwartier) én het Hoever Dorpsdiner zal het jaar 1568 centraal staan.

HOEVER DORPSFEEST

centrum, Egmond a/d Hoef
Zondag 10 juni, 09.00 tot 19.00u
www.hoeverdorpsfeest.nl **GRATIS**

Snuffelmarkt met tal van activiteiten voor jong en oud, in de oude kern van Egmond aan den Hoef. Rond Dorpshuis Hanswijk is het altijd gezellig, met een groot muziekpodium.

POËZIE & MUZIEK OP 'T SLOT

Slotfundamenten, Slotweg, Egmond a/d Hoef
Zaterdag 30 juni, 15.00 tot 18.00u
www.lamoraaljaar.nl **GRATIS**

Neem een stoel of kleedje mee, een goede fles wijn en geniet van voorgedragen gedichten en akoestische muziek in een prachtige, historische omgeving.

SLOTFESTIJN XL

Slotfundamenten, Egmond a/d Hoef
zaterdag 14 & zondag 15 juli, 10.00 tot 17.00u
www.lamoraaljaar.nl **GRATIS**

Twee dagen vol middeleeuwse tentenkampen, ridders, demonstraties en re-enactment op de plek van het oude kasteel. Tevens historische markt met activiteiten voor jong en oud.

SLAPEN OP 'T SLOT

Slotfundamenten, Egmond a/d Hoef
vrijdag 10 augustus, van 19.00 tot 10.00u (11/8)
www.lamoraaljaar.nl **GRATIS**

Neem een tent mee en een ouder/begeleider en slaap voor het eerst in 450 jaar weer in het kasteel! Echte ridders zorgen voor vermaak en bewaken de hele nacht het kamp. Voor kinderen <13jr, inschrijven verplicht!

ZOTTEGEMS BIERFESTIVAL

Slotfundamenten, Egmond a/d Hoef
zondag 12 augustus, van 14.00 tot 18.00u
www.lamoraaljaar.nl

Tenten, lange tafels, live muziek en vooral bijzondere Zottegemse speciaalbieren. Kom proeven en genieten van een heerlijke sfeer op de oude slotfundamenten.

FJOERTOER 2018

Egmond/Bergen aan Zee
Zaterdag 24 november, 16.00 tot 23.00u
www.fjoertoeregmond.nl

Spectaculaire wandeltocht langs vele lichtacts, met dit jaar een hele bijzondere act op de slotfundamenten in Egmond a/d Hoef. Loop mee of kom kijken, maar mis het vooral niet!

REQUIEM EN KRANSLEGGING

Slotkapel/ Slotkwartier, Egmond a/d Hoef
Dinsdag 5 juni, vanaf 18.45u
www.lamoraaljaar.nl GRATIS

Tegelijk met herdenkingen in Weert, Oud-Beijerland en Zottegem, vindt 's avonds om 20.00 uur bij het standbeeld van Lamoraal een officiële kranslegging plaats.

Voorafgaand hieraan, leidt abt Gerard Mathijssen een speciale requiemmis in de Slotkapel. Hij wordt hierbij muzikaal bijgestaan door een Gregoriaans monnikenkoor. De mis begint om 18.45u en zal worden bijgewoond door diverse genodigden. De mis is ook voor publiek toegankelijk, echter vanwege de beperkte capaciteit van de Slotkapel dient u hiervoor tijdig aanwezig te zijn.

EXPOSITIE '80 JAAR OORLOG'

Rijksmuseum, Amsterdam
12 oktober 2018 t/m 20 januari 2019
www.rijksmuseum.nl

De dood van Egmont en Horne, 450 jaar geleden, wordt vaak genoemd als beginpunt van de Tachtigjarige Oorlog. Iedereen heeft wel eens gehoord van deze jarenlange opstand tegen de Spaanse koning Filips II. Maar wat is de betekenis van die oorlog, waarom is dit conflict voor Nederland belangrijk? In de tentoonstelling *80 jaar oorlog* laat het Rijksmuseum met bijzondere kunstwerken en spannende voorwerpen zien hoe geweld, opstand en burgeroorlog, terreur en onderdrukking, religieuze vervolgingen en vluchtelingen konden leiden tot het ontstaan van het huidige Nederland en België, zonder dat dit ooit de bedoeling was. ■

De laatste ogenblikken van de graaf van Egmont bijgestaan door de bisschop van Ieper (Louis Gallait, 1853)
Collectie Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel

Bezoek ook..

WEERT In het Limburgse Weert, vindt u het graf van Filips van Montmorency, Graaf van Horne. Hij werd na de onthoofding te Brussel begraven in de Sint Martinuskerk. Ook kunt u (delen van) het Van Hornepad wandelen, een 93 km lange tocht rondom Weert. Deze route, die zelfs door België loopt, begint en eindigt bij het station. Op zaterdag 17 maart staat de Weerter fokpaardendag in het teken van graaf Filips van Horne die Weert in 1563 drie paardenmarkten gaf. Op zondag 18 maart is er een verbeeldingsmiddag in het Munttheater, met toneel, muziek en diverse sprekers. Hoogtepunt in Weert is de openluchtmusical 'Graaf van Horne' op 11 en 12 mei op de Markt.

HORN Ten westen van Roermond bevindt zich het kleine plaatsje Horn (vroeger Horne), ooit het centrum van een het Graafschap Horne. Hier staat het stamslot van de graven van Horne, Kasteel Horn. Het is een van de oudste nog intacte ringmuurburchten van Nederland.

OUD-BEIJERLAND In 1491 verkreeg Jan I van Egmont de erfpachtrechten over dit gebied net onder Rotterdam. Pas in 1557 begon zijn kleinzoon Lamoraal met de bedijking ervan. Op 23 oktober 1559 kocht Lamoraal de erfpacht af en ontstond de heerlijkheid Beierland. De polder werd vernoemd naar de vrouw van Lamoraal van Egmond, Sabina van Beieren. Enige jaren later werden door hun uitgebreid. Ook werd er enkele kilometers westwaarts een nieuw dorp gesticht. Ter onderscheiding van dit nieuwe dorp, Nieuw-Beijerland genaamd, werd de naam Beijerland in 1582 veranderd in Oud-Beijerland.

BRUSSEL In het hart van de Belgische hoofdstad kunt u de Grote Markt bezoeken, waar Egmont en Horne werden onthoofd. Op de Kleine Zavel – een stadspark – staat een imposant standbeeld van Egmont en Horne, dat oorspronkelijk op de Grote Markt stond. Het park bevindt zich voor het Egmontpaleis, dat in 1560 door Lamoraal en zijn moeder Françoise van Luxemburg als stadsresidentie werd gebouwd. Op woensdag 4 en vrijdag 6 juli vindt de jaarlijkse Ommegang plaats, een grootse optocht en historisch schouwspel op en rond de Grote Markt.

ZOTTEGEM Het Belgische Zottegem is terecht trots op haar illustere graaf en noemt zich dan ook Egmontstad bij uitstek. In 1541 erfde Lamoraal het Egmontkasteel, dat sinds 1530 familiebezit was. Wat ooit een stoere burcht was, was toen al een riant woonkasteel. Zijn grootvader en zijn moeder zijn begraven in Zottegem, waarna ook Lamoraal en Sabine kozen voor deze stad als laatste rustplaats. Onder de Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk bevindt zich de Egmontcrypte, waar hun beenderen in open kisten zijn te zien. Op de Markt staat een bronzen standbeeld van Lamoraal van Egmont. Het verving in 1967 het identieke gietijzeren standbeeld, dat toen naar het Egmontpark verhuisde. In de raadzaal van het stadhuis staat het kistje met de gekliefde halswervel van Lamoraal. Er hangen ook twee schilderijen die naar hem verwijzen: *Laatste*

erbewijs aan Egmont en Horne van Louis Gallait en *Het kasteel Egmond-aan-den-Hoef* van Gillis De Saen (zie afbeelding pagina's 2,3 en 8). In het stadje vinden het gehele jaar allerlei activiteiten plaats, met als hoogtepunt het feest- en verbroederingsweekeinde van 15 en 16 september. Een bloementapijt zal de tuin van het Egmontkasteel sieren en tijdens de Egmontevocatie zullen tien taferelen uit het bewogen leven van Lamoraal worden uitgebeeld.

GAASBEEK Het Kasteel van Gaasbeek, 35km ten zuidoosten van Zottegem, evolueerde sinds de 13^e eeuw van strategische burcht tot zomerresidentie. Het kasteel werd in 1565 gekocht door Lamoraal en zou uiteindelijk de verblijfplaats van Sabina van Beieren en haar kinderen worden, na de dood van haar man. ■

Het kasteel van Gaasbeek

AGENDA 2018

Januari

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)
Huys Egmont, Egmond a/d Hoef
wo t/m zo 14.00-17.00u

Vrijdag 19 januari:

Lezing
Dorps huis Hanswijk. 20.00u

Februari

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)
Huys Egmont, Egmond a/d Hoef
wo t/m zo 14.00-17.00u

Vrijdag 23 februari:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

9-25 februari:

Egmont de Musical
www.egmontdemusical.be
Zottegem (B)

Stichting Historisch Egmond (SHE) beheert bezoekerscentrum Huys Egmont (2017), recht tegenover de fundamenten van het stamslot van de familie Egmont, het Slot op den Hoef. Binnen bevindt zich de grootste Egmondbibliotheek voor studietoelinden, een zaal voor film en lezingen en diverse exposities, waaronder een vaste expositie van Jos Hof over de heren van Egmont en hun kasteel.

Voor meer informatie:
www.historischegmond.nl
www.huyssegmont.nl

Maart

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)
Huys Egmont, wo t/m zo 14.00-17.00u

Vrijdag 23 maart:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

Zaterdag 17 maart:

Fokpaardendag (zie p. 15)
www.weerterfokpaardendag.nl
Centrum Weert

Zondag 18 maart:

Verbeelding Philips van Horne
Toneel, theater, sprekers
Muntheater, Weert

Dinsdag 20 maart

Nacht van de Geschiedenis
www.nachtvandegeschiedenis.be
Ridderzaal Kasteel van Egmont,
Zottegem (B)

Even voorstellen..

Huys Egmont
Slotweg 46
1934CN
Egmond aan den Hoef
tel. 06 51 689 620

Geopend:
Iedere wo t/m zo
14.00 - 17.00u

April

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)
Huys Egmont, Egmond a/d Hoef
wo t/m zo 14.00-17.00u

Vrijdag 27 april:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

Mei

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)
Huys Egmont, Egmond a/d Hoef
wo t/m zo 14.00-17.00u

Expositie over de totstandkoming van de historische foto expositie van Ab Baart. (p.12)
Museumhoeve Overslot,
Egmond a/d Hoef
Za en zo 14.00u-18.00u

Vrijdag 18 mei (vanaf):

'Egmonders' expo (zie p. 13)
Galerie de Kapberg, Egmond a/d Hoef
vr t/m zo 13.00-17.00u

Vrijdag 25 mei:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

Doorlopend (vanaf 22 april):

Het tapijt van Sotteghem
Kapel WZC Egmont, Zottegem (B)
dagelijks 14.00-16.00u

vanaf 21 mei:

Expositie memorabilia Lamoraal
Hof van Vlaanderen, Zottegem (B)

11-12 mei:

Graaf van Horne - de musical
www.graafvanhorne.nl Weert

Juni

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)

Foto-expositie Ab Baart: "Heeren van Egmont" en "Vechtvolk" (zie p. 12)

Huys Egmont. Iedere woensdag t/m zondag 14.00 - 17.00u

Expositie over de totstandkoming van de historische foto expositie van Ab Baart Museumhoeve Overslot, Egmond a/d Hoef
Za en zo 14.00u-18.00u

'Egmonders' expo (zie p. 13)
Galerie de Kapberg, Egm a/d Hoef
vr t/m zo 13.00-17.00u

Zondag 3 juni:

Excursie
Graafschapsfeest Horn
www.lamoraaljaar.nl

Dinsdag 5 juni:

Requiemmis (zie p. 14)
Slotkapel, 18.45u
www.lamoraaljaar.nl
Aansluitend:
Officiële kranslegging 20.00u
Slotweg, bij standbeeld Lamoraal.

Zaterdag 9 juni:

Hoever Dorpsfeest met vele activiteiten (zie p. 13)
www.hoeverdorpsfeest.nl
Slotweg, Egm a/d Hoef. V.a. 12.u

Zondag 10 juni:

Hoever Dorpsfeest, met o.a. snuffelmarkt (zie p. 13)
www.hoeverdorpsfeest.nl
Egm a/d Hoef vanaf 09:00u

Vrijdag 29 juni:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

Zaterdag 30 juni:

Poëzie en muziek op het Slot (zie p. 13) 15.00-18.00u
Slotfundamenten, Egm a/d Hoef

Vrijdag 1 juni t/m 5 juni:

Graafschapsfeesten
www.graafschapsfeestenhorn.nl
Horn (L)

Zondag 3 juni:

Egmonttasting.
Culinair topevenement
www.egmonttasting.be
Zottegem (B)

1 tot 17 juni:

Expo memorabilia Lamoraal
Hof van Vlaanderen
Zottegem (B)

Doorlopend:

Het tapijt van Sotteghem
Kapel WZC Egmont, Zottegem (B)
dagelijks 14.00-16.00u

'Graven in de vryheydt'
Archeologische expositie
www.pam-ov.be/velzeke
Provinciaal Archeocentrum
Velzeke (B)

Op diverse zaterdagen deze zomer, is er tussen 11.00u en 18.00u kunstmarkt in museumhoeve Overslot. Aan het eind van de middag is er live muziek.

Even voorstellen..

Stichting HAFRE beheert Museumhoeve Overslot. In deze oude boerderij uit ca.1600 is een kleinkunstpodium met bijzondere optredens, tentoonstellingen van hedendaagse regionale kunstenaars, een prachtige collectie schelpen, fossielen en mineralen, samen met een kleine, maar mooie expositie van etnografica en antiques.

Voor meer informatie:
www.hoeve-overslot.nl

Juli

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)

Foto-expositie Ab Baart: "Heeren van Egmont" en "Vechtvolk" (zie p. 12)

Huys Egmont. Iedere woensdag t/m zondag 14.00 - 17.00u

Za 14 en Zo 15 juli:

Slotfestijn XL. Middeleeuws tentenkamp en re-enactment op slotfundamenten (zie p.13)
Slotkwartier, Egmond a/d Hoef

Vrijdag 27 juli:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

Wo 4 juli & vr 6 juli

De Ommegang, historische optocht en uniek schouwspel.
www.ommegang.be
Grote Markt, Brussel (B)

Doorlopend:

Het tapijt van Sotteghem
dag 14.00-16.00u, Zottegem (B)

'Graven in de vryheydt'
Archeologische expositie
www.pam-ov.be/velzeke
Provinciaal Archeocentrum
Velzeke (B)

Museumhoeve Overslot
Slotweg 42
1934CN
Egmond aan den Hoef

Geopend:
Iedere za & zo
14.00 - 18.00u

Augustus

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)

Foto-expositie Ab Baart: "Heeren van Egmont" en "Vechtvolk" (zie p. 12)

Huys Egmont. Iedere woensdag t/m zondag 14.00 - 17.00u

Vrijdag 10 augustus

Slapen op het slot - voor basisschoolkinderen + ouder (zie p.13) v.a. 19.00u

www.lamoraaljaar.nl

Slotfundamenten, Egm a/d Hoef

Zondag 12 augustus

Zottegems bierfestival met muziek op slotfundamenten (zie p.13)

www.lamoraaljaar.nl

Slotkwartier, Egm a/d Hoef

Vrijdag 31 augustus:

Lezing

Huys Egmont. 20.00u

Doorlopend:

Het tapijt van Sotteghem Kapel WZC Egmont, Zottegem (B) dagelijks 14.00-16.00u

'Graven in de vryheydt' Archeologische expositie Provinciaal Archeocentrum Velzeke (B)

September

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)

Huys Egmont. Iedere woensdag t/m zondag 14.00 - 17.00u

Za 8 en Zo 9 september

Open Monumentendagen 'Europees Cultureel Erfgoed' Openstelling monumenten v.a. 10.00u

Za15 en Zo 16 september

Excursie naar Zottegem www.lamoraaljaar.nl

Vrijdag 28 september:

Lezing

Huys Egmont. 20.00u

Doorlopend:

'Graven in de vryheydt' Archeologische expositie www.pam-ov.be/velzeke Provinciaal Archeocentrum Velzeke (B)

t/m 16 september:

Het tapijt van Sotteghem Zottegem (B)

Zondag 9 september:

Culinaire wandeling Zottegem (B)

Za 15 en Zo 16 september

Feestweekend, bloementapijt, re-enactment en Egmontevocatie (zie p. 16) Zottegem (B)

Oktober

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)

Huys Egmont. Iedere woensdag t/m zondag 14.00 - 17.00u

Vrijdag 26 oktober:

Lezing

Huys Egmont. 20.00u

v.a. 12 oktober:

Expositie '80 jaar oorlog' www.rijksmuseum.nl (zie p. 14) Rijksmuseum, Amsterdam

Doorlopend:

'Graven in de vryheydt' Archeologische expositie www.pam-ov.be/velzeke Provinciaal Archeocentrum Velzeke (B)

Naam?

Terwijl het idee voor een herdenkingsjaar snel omarmd werd, lag de naamgeving toch wat lastiger. In Weert e.o. heet 2018 het Hornejaar, terwijl men in Zottegem spreekt van het Egmontjaar. Tja, zij hadden maar één Egmont, terwijl wij er velen hadden. Daarom kozen wij voor de naam Lamoraaljaar.

Maar hoe het ook genoemd wordt, we herdenken allen hetzelfde historische feit. ■

Even voorstellen..

Galerie De Kapberg ligt in het historische hart van Egmond aan den Hoef, naast de Slotkapel. In de galerie wordt hedendaagse kunst getoond in vier verschillende ruimten vanuit vrijwel alle disciplines.

Voor meer informatie:

www.galriedekapberg.nl

Galerie De Kapberg
Slotweg 17
1934CM

Egmond aan den Hoef
tel. 06-190 87 751

Geopend:
Iedere vr t/m zo
13.00 - 17.00u

November

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)
Huys Egmont. Iedere woensdag t/m zondag 14.00 – 17.00u

Zaterdag 3 november

Excursie Rijksmuseum
www.lamoraaljaar.nl

Zaterdag 24 november

Fjoertoer Egmond wandeltocht met uniek lichtspektakel op de slotfundamenten (zie p. 13)
www.fjoertoeregmond.nl
Slotweg, Egmond a/d Hoef

Vrijdag 30 november:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

Doorlopend:

Expositie '80 jaar oorlog'
www.rijksmuseum.nl (zie p. 14)
Rijksmuseum, Amsterdam

'Graven in de vryheydt'
Archeologische expositie
www.pam-ov.be/velzeke
Provinciaal Archeocentrum Velzeke (B)

Jubileum

Stichting Historisch Egmond bestaat dit jaar 25 jaar. Om dit te vieren houden wij op **zaterdag 1 december** een muzikale middag en zal de 'Canon van Egmond' worden gepresenteerd. Meer info: www.historischegmond.nl
O.K.Kerk, Egmond aan Zee 15.00u

December

Doorlopend:

Expositie over Lamoraal en het huis Egmont (zie p. 12)
Huys Egmont. Iedere woensdag t/m zondag 14.00 – 17.00u

Vrijdag 21 december:

Lezing
Huys Egmont. 20.00u

Doorlopend:

Expositie '80 jaar oorlog'
www.rijksmuseum.nl (zie p. 14)
Rijksmuseum, Amsterdam

'Graven in de vryheydt'
Archeologische expositie
www.pam-ov.be/velzeke
Provinciaal Archeocentrum Velzeke (B)

Word donateur!

Enthousiast geworden over onze rijke geschiedenis?

Word dan donateur van Stichting Historisch Egmond! Voor slechts € 16,50 per jaar steunt u onze activiteiten en vrijwilligers. Bovendien ontvangt u dan drie maal per jaar ons leuke tijdschrift Geestgronden, vol interessante verhalen over vroeger, in uw brievenbus.

Vul het formulier in op www.historischegmond.nl, bel onze donateursadministratie (0725063730), of loop tijdens één van de activiteiten even bij ons binnen. ■

In 1229 wordt, in opdracht van Willem I van Egmont, de eerste Slotkapel gebouwd. Een tamelijk groots gebaar, want meestal wordt een vertrek van het kasteel tot kapel gemaakt. Waarschijnlijk is dit bedoeld om de abdij naar de kroon te steken want de verhoudingen daarmee zijn niet zo best. In 1430 laat heer Jan II van Egmont (Jan-met-de-Bellen) de kapel, gewijd aan de Heilige Catharina, afbreken en opnieuw opbouwen. Ook laat hij zes kanunniken komen om de koorgebeden en de eredienst te doen. Hiermee staat het slot definitief los van de abdij. Jan met de Bellen (†1451) is in de Slotkapel begraven en zijn grafzerk is hier de oudst aanwezige. Stichting Restauratie Slotkapel en Stichting Gebruik Slotkapel beheren samen dit oudste monumentale pand van de Egmondten.

Voor meer informatie:
www.slotkapel.nl

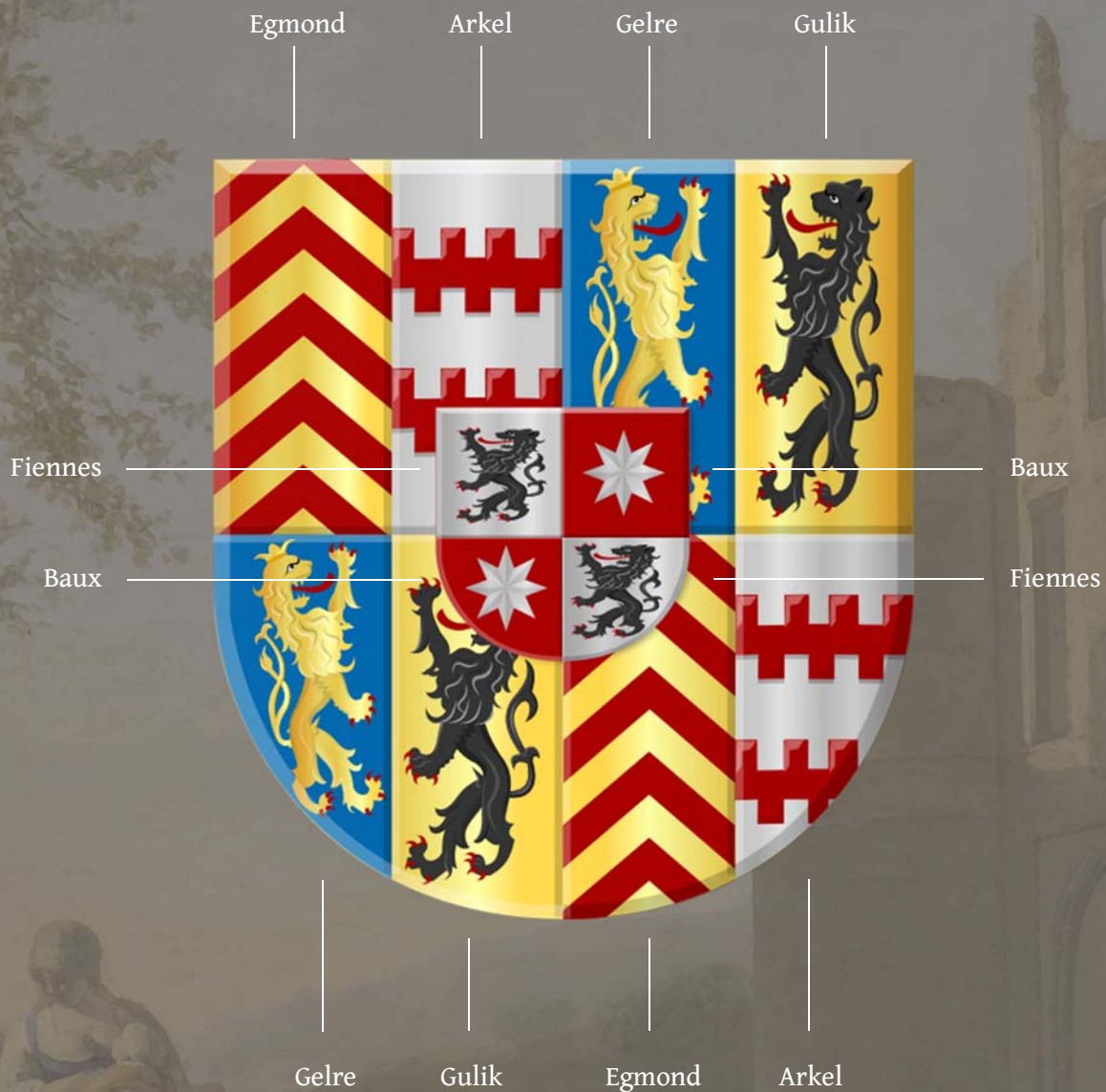
De Slotkapel
Slotweg 19
1934CM
Egmond aan den Hoef
tel. 06-22 11 00 66

Geopend:
Tijdens evenementen.
Rondleidingen op aanvraag.

Even voorstellen..

Wapen verklaard

Het wapenschild van Lamoraal van Egmont is samengesteld uit diverse deelwapens, waarmee belangrijke bezittingen werden getoond.

Het stamwapen van de Egmonts is opgebouwd uit kepers van keel (rood) op een gouden ondergrond. Het aanzienlijke leenschap Arkel kwam in bezit van de Egmonts door het huwelijk van Jan II (Jan-met-de-bellen) met Maria van Arkel in 1409. In 1423 werd hun zoon Arnold van Egmont door de Raad van State gekozen tot Hertog van het belangrijke bezit Gelre, waarmee opnieuw een belangrijk gebied in handen van de Egmonts kwam. Het Duitse hertogdom Gulik kwam ook bij de Egmonts via Maria van Arkel, die de dochter was van Johanna van Gulik. Baux (in Zuid-Frankrijk) en Fiennes (in Noord-Frankrijk) kwamen in de familie via de moeder van Lamoraal, Françoise van Luxemburg.

Weert

Horn

Egmond

Zottegem

Oud-Beijerland

www.lamoraaljaar.nl

'De laatste ogenblikken van Egmont in de kerker'
Johann Wilhelm Kaiser, 1852. Collectie Rijksmuseum